Handläggare
Fredrik Lindstedt / Tobias Nyåker

Datum
2026-04-29

Diarienummer
HMN/260005

Ekonomi och budget 2027

Förslag till beslut

1. Hjälpmedelsnämnden rekommenderar att budgeten för 2027 utökas enligt alternativ 3.
2. Preliminärt förslag till budget för hjälpmedelsnämnden 2027 skickas ut till huvudmännen för samråd.

Sammanfattning

Hjälpmedelsnämnden i Värmland står inför betydande utmaningar för att kunna fullgöra sitt uppdrag enligt reglemente och samverkansavtal med huvudmännen (Region Värmland och länets 16 kommuner). De senaste åren har nämndens verksamhet präglats av ökade krav från MDR-regelverket, kraftigt stigande volymer i lagerhantering och ett växande behov av support och utveckling i systemet SESAM. Fram till nu har regionens medarbetare vid Hjälpmedelsservice kunnat stötta nämndens verksamhet, men detta är inte längre möjligt utan risk för att den regionala verksamheten påverkas negativt.

För att säkerställa leveransförmåga, patientsäkerhet, arbetsmiljö och efterlevnad av regelverk föreslår nämnden en budgetutökning för 2027. Utebliven utökning riskerar att leda till allvarliga konsekvenser för både huvudmännen och brukare.

Bakgrund och nuläge

Hjälpmedelsnämndens budget består till stor del av fasta kostnader för personal, system, frakt samt service, administration och lokaler (SAL). Sedan 2017 har verksamheten sett en markant ökning av behov och arbetsbelastning:

- Lagerhantering:
    - Antalet plockade rader har ökat med 38 % (2017–2025).
    - Antalet godsmottagna rader har ökat med 31 % under samma period.
    - Exempel: Hanteringen av lyftselar har ökat med 300 %.
    - MDR har medfört ökad hanteringstid per hjälpmedel.

- **SESAM:**
    - Antalet uppgraderingar har ökat från 1 till 3 per år.
    - Alla 16 kommuner har nu SESAM2-licens (tidigare 11), vilket kräver mer avancerad support.
    - Antalet supportärenden har mer än fördubblats sedan 2022.
    - Antalet rapporter till huvudmännen har ökat med över 35 % de senaste två åren.

Hittills har regionens medarbetare vid Hjälpmedelsservice kunnat täcka upp för nämndens resursbrist, men detta är inte längre hållbart. Fortsatt stöd från den regionala verksamheten riskerar att påverka dess egna uppdrag och utvecklingsarbete negativt.

Förslag till beslut

Nämnden föreslås besluta om en budgetutökning för 2027 enligt följande alternativ:

Alternativ	Kostnads-ökning (tkr)	Regionens andel (tkr)	Kommunernas andel (tkr)
1a	66	66 (2,5 %)	402 (9,8 %)
1b	608	136 (5,1 %)	472 (11,5 %)
2	1 266	465 (17,6 %)	801 (19,5 %)
3	2 112	888 (33,5 %)	1 224 (29,8 %)

Förklaring:

1a Uppräkning 2,5 % enligt planeringsdirektiv. Otillräckligt – kräver 20 % reducering av tjänster.

1b Uppräkning av löner, avtal och SAL.

2 Alternativ 1b + en tjänst för lagerhantering.

3 Alternativ 1b + 2 + en tjänst för SESAM.

Rekommenderat förslag: Alternativ 3 (utökning med 888 tkr för regionen och 1 224 tkr för kommunerna), då detta säkerställer nämndens förmåga att fullgöra sitt uppdrag och rättvis fördelning av kostnader enligt reglemente och avtal.

Konsekvenser vid utebliven budgetutökning

Utan utökad budget riskerar nämnden att inte kunna leverera ett fullgott stöd till huvudmännen enligt gällande avtal och reglemente. Konsekvenserna kan bli omfattande och berör operativ förmåga, juridisk efterlevnad, ekonomi, patientsäkerhet och arbetsmiljö.

Lager, bedömda konsekvenser vid ej utökning av tjänsteutrymme

Patient/brukare

- Försenade hjälpmedel
- Risk för fel hjälpmedel

Risker för medarbetarna

- Ökad stress
- Ökad sjukfrånvaro
- Stor sårbarhet vid frånvaro

Risker för huvudmännen

- Ökade leveranstider
- Fler felplock och mer tid åt utredning
- Beställningsstopp kan behövas
- Ingen tid för reklamationer och transportskador
- Lagret ”korkar igen” – mer gods än som hinner hanteras
- Bristande ordning = ökade säkerhetsrisker
- Arbetsuppgifter skjuts över till kommuner
- Sämre datakvalitet i Sesam
- Minskad patientsäkerhet

Regulatoriska risker (MDR)

- Kan inte följa MDR-krav
- Förlorad spårbarhet
- Batch-hantering uteblir (direkt MDR-brott)

SESAM, bedömda konsekvenser vid ej utökning av tjänsteutrymme

Risker för huvudmännen

- Systemet kanske inte kan tillhandahållas centralt
- Huvudmännen tvingas köpa egna system
- Dubbla kostnader:
  – IT–drift
  – Systemförvaltning
  – Support
  – Processer för godsmottagning
- Slår mot både ekonomi och kvalitet

Risker för medarbetarna

- Utbildning av personal begränsas
- Supportfunktion faller bort
- Utveckling av systemet pausas
- Implementering av utvecklade produkter (appar etc.) uteblir
- Rapporter och planeringsunderlag uteblir

Regulatoriska risker

- MDR följs inte (bristande spårbarhet, dokumentation, batchkrav)

Bilagor:

- *Underlag statistik 17-25 lager*
- *Underlag Sesam*
- *Bildpresentation – Planering 2027 HMN*

Anna Frödin
föredragande tjänsteperson

Fredrik Lindstedt
controller

Tobias Nyåker
enhetschef

Utdraget skickas till

Hjälpmedelsnämndens huvudmän